

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

18. maj 2010

Kommissionens offentlige høring vedrørende gennemgang af det europæiske standardiseringssystem

Resumé

Som led i en større gennemgang af det europæiske standardiseringssystem og i regi af EU's politik om bedre regulering har Kommissionen igangsat en offentlig høring vedrørende det europæiske standardiseringssystem. Kommissionens formål med den åbne høring er at få en bedre forståelse for interessenternes holdning til det europæiske standardiseringssystem samt at indsamle vurderinger og forslag til konkrete ændringer af systemet. Kommissionen forventes i efteråret 2010 at fremlægge en meddelelse og reguleringspakke vedrørende det europæiske standardiseringssystem, herunder forslag til revision af direktiv 98/34/EF samt beslutning 1673/2006/EF. Høringsdokumentet har ikke i sig selv konsekvenser for dansk ret.

1. Baggrund og indhold

Som led i en større gennemgang af det europæiske standardiseringssystem og i regi af EU's politik om bedre regulering har Kommissionen igangsat en offentlig høring vedrørende det europæiske standardiseringssystem. Gennemgangen af det europæiske standardiseringssystem har til formål at styrke standardiseringssystemet til fordel for alle interessenter, herunder såvel virksomheder, forbrugere og myndigheder.

Kommissionens formål med den åbne høring er at få en bedre forståelse for interessenternes holdning til det europæiske standardiseringssystem samt at indsamle vurderinger og forslag til konkrete ændringer af systemet.

Kommissionen forventes i efteråret 2010 at fremlægge en meddelelse og reguleringspakke vedrørende det europæiske standardiseringssystem, herunder forslag til revision af direktiv 98/34/EF samt beslutning 1673/2006/EF.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

3. Nærhedsprincippet

Høringsdokumentet har ikke i sig selv konsekvenser for nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Høringsdokumentet har ikke i sig selv konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Høringsdokumentet har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst.

Dansk Standard (DS), DI – Organisation for erhvervslivet (DI), Dansk Erhverv, Danske Maritime og Forbrugerrådet er positive over for, at tjenesteydelser omfattes af anvendelsesområdet i direktiv 98/34/EF, hvorimod standarder og dokumenter udviklet af fora og konsortier mv. ikke bør kunne anvendes direkte i forbindelse med lovgivning og offentlige politikker.

Til om nødvendigt at forbedre og accelerere standardiseringsprocessen anbefaler DS en mere effektiv anvendelse af ICT som redskab. For DI og Dansk Erhverv er det af stor betydning, at standardiseringsorganisationerne til stadighed tilskyndes til at udvikle og forbedre arbejdsmetoderne, bl.a. gennem bedre anvendelse af ICT.

Idet standardiseringsorganerne allerede anvender WTO principperne, ser DS, DI og Dansk Erhverv ingen grund til at integrere principperne i direktiv 98/34/EF. Forbrugerrådet mener, at det er vigtigt at integrere WTO-principperne i direktivet, og ønsker endvidere, at princippet om, at alle interessenter skal deltage i processen, bør integreres i direktiv 98/34.

Såvel DS som DI, Dansk Erhverv og Forbrugerrådet lægger vægt på, at standardisering bør være en åben og transparent proces, og at det nationale niveau er det bedste niveau at inddrage forskellige interessenter i standardiseringsprocessen. Ifølge DS og Danske Maritime kan interessenternes deltagelse og særligt de mindre ressourcestærke eventuelt støttes via offentlige tilskud. Forbrugerrådet finder det nødvendigt, at Kommissionen fortsat yder støtte til europæisk deltagelse via ANEC (europæisk organisation for forbrugerdeltagelse i standardisering).

DS foreslår, at øget benchmarking kan medvirke til at udbrede god praksis blandt nationale standardiseringsorganer. Hverken DS, DI eller Dansk Erhverv finder det fordelagtigt at lade europæiske standardiseringsorganer, frem for nationale standardiseringsorganer, lede tekniske komitéer mv.

DS, DI, Dansk Erhverv og Danske Maritime mener, at Kommissionen har et ansvar for at sikre global implementering af internationale standarder og at tilskynde andre regioner til at anvende flere af principperne fra det europæiske standardiseringssystem. Hverken DS, DI eller Dansk Erhverv me-

ner, at Kommissionen bør lave udbudsrunder, idet det vil underminere det europæiske standardiseringssystem.

For såvel DS som DI og Dansk Erhverv har de nationale, europæiske og internationale niveauer hver deres fordele ved at bidrage i den samlede standardiseringsproces, så ét niveau kan ikke fremhæves på bekostning af de øvrige. Det europæiske niveau betyder bl.a., at den samme standard anvendes i 31 europæiske lande, hvilket understøtter udviklingen af et fælles europæisk marked.

DS og DI vurderer, at de mest afgørende barrierer for brugen af standarder er omkostningerne til implementering samt mangel på viden. Dansk Erhverv og Håndværksrådet mener, at små og mellemstore virksomheders (SMV'ers) omkostninger til deltagelse i standardiseringsarbejdet samt køb og implementering af standarder kan udgøre en ikke ubetydelig omkostning for virksomhederne, og dermed virke som en barriere for SMV'ers anvendelse af standarder.

Dansk Byggeri har henvist til og erklærer sig enig i høringssvaret fra DS.

6. Forhandlingssituationen

De øvrige medlemslandes holdning er p.t. ukendt.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen støtter generelt en gennemgang og evaluering af det eksisterende europæiske standardiseringssystem, idet der kan være behov for at opdatere det juridiske grundlag og tilpasse standardiseringsprocessen i lyset af nye krav og muligheder, herunder i relation til en globaliseret verden samt den teknologiske udvikling. Et servicetjek af standardiseringssystemet er endvidere i tråd med de initiativer, som Kommissionen påtænker i relation til EU 2020-strategien. Strategien har til formål at udvikle rammevilkårene og skabe grundlag for fremtidens vækst og beskæftigelse i Europa. Derudover er det regeringens holdning, at standardisering kan være et vigtigt redskab til at gennemføre offentlig politik samt til at sikre færre handelshindringer i en globaliseret verden. Ved en eventuel revision af det europæiske standardiseringssystem er det dog afgørende at bibeholde det nationale delegationsprincip, at effektivisere de europæiske standardiseringsorganisationer samt at sikre et åbent og transparent system, hvor alle interessenter, herunder forbrugere, har mulighed for at deltage i standardiseringsprocessen.

Specifikt i forhold til høringsdokumentet er det regeringens holdning, at tjenesteydelser som udgangspunkt bør omfattes af anvendelsesområdet i direktiv 98/34/EF. I forhold til standarder og dokumenter udviklet af fora og konsortier mv. er det regeringens holdning, at disse ikke bør kunne anvendes direkte i forbindelse med lovgivning og offentlige politikker. Standardiseringsorganisationerne bør til stadighed tilskyndes til at udvikle og forbedre arbejdsmetoderne, herunder f.eks. gennem bedre anvendelse af ICT. Man

stiller sig fra regeringens side ikke afvisende over for at integrere WTO-principperne i direktiv 98/34/EF.

Det er desuden regeringens holdning, at standardisering kan være et vigtigt redskab i de tilfælde, hvor EU-reguleringen (i form af f.eks. ”ny metode-direktiver”) skal udfyldes med mere detaljerede krav. I tråd med afgørelse 768/08/EF vil regeringen arbejde for, at ”ny metode-reguleringsformen” – og dermed standardisering – lægges til grund i alle de tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt, når EU-lovgivning præsenteres eller revideres fremover. Regeringen finder dog samtidig, at anvendelsen af den ny metode kan fraviges, hvis det sker for at sikre tilstrækkelig beskyttelse af forbrugerne, den offentlige sundhed og miljøet, eller hvor det i relation til andre offentlige interesser ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at anvende væsentlige krav. I så fald kan der i den pågældende harmoniseringslovgivning fastsættes detaljerede specifikationer. Erfaringerne med anvendelsen af ny metode på miljøområdet har bl.a. vist, at dette kan være problematisk, og miljømål og -krav bør derfor fastsættes i en politisk proces. Standardiseringsorganisationerne kan derimod udarbejde metoder for opfyldelse af kravene. I forlængelse heraf bør Kommissionens mandater til standardiseringsorganisationerne være præcise med hensyn til miljøforhold.

Det er regeringens holdning, at standardisering bør være en åben og transparent proces, hvor alle interessenter, herunder også forbrugere, har mulighed for at deltage i standardiseringsprocessen. Det nationale niveau er fortsat det bedste niveau at inddrage forskellige interessenter i standardiseringsprocessen, men der kan eventuelt være behov for, at Kommissionen støtter interessenters deltagelse i europæiske standardiseringsfora. For så vidt angår forbrugersiden er der fortsat behov for, at Kommissionen støtter forbrugernes deltagelse i europæiske standardiseringsfora. Det er ikke fordelagtigt at lade europæiske standardiseringsorganer, frem for nationale standardiseringsorganer, lede tekniske komitéer mv. Regeringen mener, at Kommissionen har et ansvar for at sikre global implementering af internationale standarder og at tilskynde andre regioner til at anvende flere af principperne fra det europæiske standardiseringssystem, bl.a. i forbindelse med internationale handelsforhandlinger og -aftaler. Kommissionen bør ikke lave udbudsrunder, idet det vil underminere det europæiske standardiseringssystem.

De nationale, europæiske og internationale niveauer har hver deres styrker og fordele i den samlede standardiseringsproces. De mest afgørende barrierer for brugen af standarder vurderes at være omkostninger til implementering samt generel mangel på viden om standarder og standardisering.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Høringsdokumentet har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Høringsdokumentet har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Høringsdokumentet har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.